

[Statsministeren]

Når det er sagt, er det naturligvis også helt klart, at der er meget væsentlige spørgsmål omkring os, som vi må tage stilling til, og som vi også må bidrage konstruktivt til løsningen af.

Det gælder ikke mindst udvidelsen af medlemskredsen. Det er klart, at dette spørgsmål for os som det eneste nordiske land i EF er af helt særlig betydning. Tre af de fire EFTA-lande, der har ansøgt om medlemskab, er nordiske. Under det danske EF-formandskab fik vi fastslået datoen den 1. januar 1995 som måldato for deres optagelse. Den dato tillægger vi megen vægt. Vi gør det, fordi vi ønsker en hurtig optagelse af lande, som vi mener klart opfylder kriterierne. Vi gør det, fordi vi ønsker dem med ved bordet ved næste regeringskonference i 1996, og vi gør det, fordi vi mener, at det vil betyde en klar styrkelse af det europæiske samarbejde.

På tilsvarende måde har vi også ihærdigt arbejdet for en åbning af Europa mod Øst- og Centraleuropa. Det er klart, at tidsperspektivet her er længere også i disse landes egen velforståede interesse. Vi skal ikke optage dem for at slå deres økonomier i stykker. Vi skal optage dem, når de er stærke nok til at klare sig på det indre marked, men perspektivet om medlemskab skal der ikke herske tvivl om. Det blev også klart fastlagt under vort formandskab. Vi mener på samme måde, at det perspektiv bør gives de baltiske lande. Første trin vil være Europaaftaler med dem også, så snart mulighederne herfor er til stede.

Det ville være forkert at give det indtryk, at alt i det europæiske samarbejde i disse år, når det gælder forholdet udadtil, drejer sig om udvidelse. Der er også partnerskabs- og samarbejdsaftalen med det nye Rusland. Den spillede en central rolle under mine drøftelser med den russiske premierminister, Tjernomyrdin, ved hans nylige officielle besøg i København. Partnerskabsaftalen kan, venter vi, snart underskrives. Med dens underskrivelse vil endnu et skridt være taget mod en stabilisering af de nye europæiske billeder, vi håber at se snart for os.

Der er også en verden uden for Europa. Det var bl.a. den, stats- og regeringscheferne så på ved det ekstraordinære møde i Europæisk Råd den 29. oktober under udformningen af de første fælles aktioner, som de kaldes, under den

ny traktats fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Nære emner som stabilitetspagten, eks-Jugoslavien og Rusland blev taget op, men også geografisk fjernere emner som Mellemøsten og Sydafrika.

Jeg synes, det meget godt illustrerer, at 350 mio. mennesker, som har indgået et forpligtende samarbejde, har et ansvar, der rækker langt videre end egne grænser. Der giver den nye traktat os også nye redskaber på dette område med de fælles aktioner.

Det er værd at huske, at det udenrigs- og sikkerhedspolitiske samarbejde, selv om det nu er givet et traktatmæssigt grundlag, stadig er et mellemstatsligt samarbejde. Det er tilsvarende værd at notere, at vi i Det Europæiske Råd med de overordnede retningslinjer for de første fælles aktioner har været, lad os bare sige ganske forsigtige. Det ville ikke være klogt at begive sig ud i udenrigspolitiske initiativer, som vi ikke har rimelig tillid til at vi har defineret således, at de er gennemførlige.

Men nu tilbage til Europas egen dagsorden.

Den katastrofalt høje arbejdsløshed er i dag det altoverskyggende problem i alle Fællesskabslande. Årsagerne hertil er åbenbare. Befolkningerne i Europa er dybt bekymrede over den omfattende arbejdsløshed. De husker 1980'erne, hvor nye job blev skabt, men hvor millioner af mennesker stadig stod uden arbejde. De ser, hvordan arbejdsløsheden nu igen vokser til nye rekordhøjder. De hører profeterne om fortsat høj arbejdsløshed igennem resten af 1990'erne.

Befolkningerne i Europa er bekymret for deres egen situation, og de er dybt optaget af deres børns muligheder for at få arbejde i en tryk fremtid. Somme tider hører jeg det synspunkt i Europadebatten, at en markant lavere arbejdsløshed ikke længere er realistisk, eller at vi ikke har råd dertil. Vi forkaster den idé, at vi i Europa er så fattige, at vi ikke længere har råd til at sikre alle en rimelig arbejdsaktivitet. Vi insisterer på viljen og evnen til arbejde og til at skabe nye ressourcer hos 20 mio. mennesker i Europa.

Regeringen ønsker at bidrage til at vise vejen for et Europa i arbejde, et Europa i økonomisk, socialt og miljømæssigt fremskridt.

Vi ønsker at udvide den europæiske model baseret på den grundholdning, at mennesket stadig står i centrum for den europæiske ud-